

Riksarkivets föreskrifter om tekniska krav för mikrofilm;

RA-FS 1992:8

Utkom från trycket
den 28 december 1992

beslutade den 2 december 1992.

Med stöd av 2 § arkivförordningen (1991: 446) beslutar Riksarkivet efter samråd med Krigsarkivet följande föreskrifter om tekniska krav.

Inledning

Dessa föreskrifter specificerar tekniska krav för mikrofilmer som skall användas vid framställning av beständiga handlingar. Avsikten är att handlingar skall kunna framställas på ett sådant sätt att de har förutsättning att förbli i stort sett oförändrade med avseende på egenskaper som påverkar läsligheten och möjligheten att kopiera eller konvertera till annat medium eller annan typ av databärare.

Föreskrifterna är avsedda för bedömning av beständigheten hos mikrofilmer som förvaras under mycket goda förhållanden under lång tid. De är inte tillämpliga på mikrofilmer som förvaras under skadliga förhållanden såsom hög luftfuktighet, som kan främja mikrobiologiska angrepp, hög temperatur, strålning (t.ex. ljus), höga halter av luftföroreningar eller vatten.

Kravspecifikationer med samma innehåll har tidigare utfärdats av Statens Provningsanstalt med stöd av skrivmaterielkungörelsen (1964: 504) för användning i samband med godkännande av produkter.

Särskilda regler om framställning och användning av mikrofilm finns i Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd (RA-FS 1991:4) om framställning och hantering av handlingar på mikrofilm och i Riksarkivets cirkulär (KRFS 1982:1) angående framställning och handhavande av mikrofilm för arkivändamål.

Definitioner

I dessa föreskrifter avses med	
beständighet	förmåga att motstå åldring, dvs. inverkan av omgivningsfaktorer,
framkallning	behandling av exponerat fotografiskt material med kemikalier som gör den latent bilden synlig,

läslig	varje enskilt tecken kan tolkas,
säkerhetsexemplar	arkivfilm, exemplar som endast används vid framställning av nytt säkerhetsexemplar och/eller mellanexemplar,
upplösning	förmågan hos ett fotografiskt system att återge fina detaljer.

Omfattning

1 § Dessa föreskrifter specificerar tekniska krav för mikrofilm som skall användas för framställning av säkerhetsexemplar av mikrofilm. De är avsedda för mikrofilm av konventionell silvertyp, som framkallas genom en process som omfattar framkallning, fixering och en avslutande sköljning. Detta inkluderar även s. k. omvändningsframkallning.

Föreskrifterna gäller för mikrofilmer avsedda för användning i kamera, för kopiefilm och för datorframställd film (COM).

Bindande referenser

2 § Följande regler och standarder innehåller krav som, genom referenser i texten, även utgör krav i dessa föreskrifter. Vid tiden för utgivningen av föreskrifterna gällde de utgåvor som anges.

ISO 554: 1976	Standard atmospheres for conditioning and/or testing – Specifications
ISO 5-2: 1985	Photography – Density measurements – Part 2: Geometric conditions for transmission density
ISO 5-3: 1984	Photography – Density measurements – Part 3: Spectral conditions
SS-ISO 3334: 1990	Mikrografi – ISO upplösningskort nr 2 – Utformning och användning
SS-EN 45 011: 1989	Certifieringsorgan – Allmänna krav vid certifiering av produkter
RA-FS 1992: 9	Riksarkivets föreskrifter om provningsmetoder vid utvärdering av mikrofilm

Tekniska krav

3 § Mikrofilm använd vid provningen skall vara fri från rester av framkallningskemikalier. Kontroll skall utföras enligt 5 § RA-FS 1992: 9.

4 § Efter förvaring vid 23 °C och 50 % relativ luftfuktighet (RH) respektive 70 °C och 50 % RH i enlighet med 7 § RA-FS 1992: 9, skall filmen vara fri från defekter eller ändringar som är av betydelse för den avsedda användningen av filmen. Granskning skall utföras enligt 8 § RA-FS 1992: 9.

5 § Inga defekter i vidhäftning får uppstå vid provning av vidhäftningen mellan mikrofilmens skikt enligt 9 § RA-FS 1992: 9. Kravet gäller för film som förvarats vid 23 °C och 50 % RH respektive 70 °C och 50 % RH enligt 7 § RA-FS 1992: 9.

6 § Prov som förvarats sammanlagda i kontakt med varandra under belastning enligt 10 § RA-FS 1992: 9, skall inte häfta samman och får inte uppvisa bildskador.

7 § Upplösningen, bestämd enligt SS-ISO 3334, skall vara oförändrad efter åldring vid 70 °C och 50 % RH enligt 7 § RA-FS 1992: 9.

8 § Ändringen i visuell optisk täthet i transmission, mätt enligt ISO 5, av bas+slöja och av bild med ursprunglig optisk täthet 0,9–1,2, skall vara högst 0,10 vid förvaring vid 70 °C och 50 % RH i enlighet med 7 § RA-FS 1992: 9.

9 § Dragstyrkan hos prov som förvarats vid 100 °C och 50 % RH enligt 6 § RA-FS 1992: 9, skall vara minst 80% av styrkan hos film förvarad vid 23 °C och 50 % RH. Dragstyrkan skall bestämmas enligt 11 § RA-FS 1992: 9.

10 § Töjningen vid brott, mätt enligt 11 § RA-FS 1992: 9, skall vara minst 80%.

Töjningen vid brott hos prov som förvarats vid 100 °C och 50 % RH enligt 6 § RA-FS 1992: 9, skall vara minst 70% av töjningen hos film förvarad vid 23 °C och 50 % RH.

11 § Viktalet hos polyesterbaserad film förvarad vid 23 °C och 50 % RH skall vara minst 10 000 vid provning enligt 12 § RA-FS 1992: 9.

12 § Mikrofilmen skall även i övrigt vara lämpad för framställning av beständiga handlingar.

Provningsrapport

13 § Provningslaboratoriet skall i sin rapport ange följande:

- a) noggrann identifiering av det provade materialet,
- b) datum och plats för provningen,
- c) beskrivning av framkallningskemikalier och framkallningsprocess,
- d) antal provföremål använda vid provningen,
- e) erhållna provningsresultat vid provning enligt dessa föreskrifter,
- f) iakttagelser av annan typ som kan ha betydelse för beständigheten hos handlingar,
- g) avvikelser från dessa föreskrifter och andra omständigheter som kan ha påverkat resultaten,
- h) ett uttalande om materialet uppfyller eller inte uppfyller kraven i dessa föreskrifter; i det sistnämnda fallet skall skälet specificeras.

Temporärt certifikat

14 § Temporärt certifikat kan lämnas för material som uppfyller följande krav:

Mikrofilmen skall uppfylla kraven i 3, 6, 9, 10 och 11 §§, samt kraven på vidhäftning i 5 § efter förvaring vid 100 °C och 50% RH under 12 dygn. Åldrade prov får inte ha förändrats avsevärt vad gäller utseende, svärtning eller upplösning.

Villkor vid certifiering

15 § Om mikrofilmen uppfyller ovanstående krav kan certifikat om överensstämmelse med dessa föreskrifter utfärdas av den som ackrediterats som certifieringsorgan i enlighet med SS-EN 45011.

Om filmen uppfyller kraven enligt 14 § kan ett temporärt certifikat utfärdas för tiden fram till det att provningen efter 6-månadersåldringen har avslutats.

Produkt som levereras med den beteckning som anges i certifikatet skall överensstämma med den som användes vid provning för certifiering.

I samband med certifieringen kan produkten tilldelas ett registreringsnummer av certifieringsorganet. Detta nummer får anges på filmförpackningen.

Certifierad produkt får märkas med orden "Svenskt arkiv". Användningen av denna märkning regleras i lagen (1990:783) om skydd för beteckningen svenskt arkiv.

Certifikat skall utfärdas för en tid som inte överstiger ett år. Certifierad produkt skall genomgå återkommande kontroller för att tillgodose att dess konstruktion och egenskaper samt egenskaper hos handlingar framställda med produkten överensstämmer med resultaten som erhöles i samband med certifieringen. Den övervakande kontrollen skall regleras i ett avtal mellan tillverkare/leverantör och certifierande organ. I detta avtal skall anges förfarandet vid ändring av produktens beteckning, konstruktion eller sammansättning. Avtalet skall även innehålla bestämmelser angående tillverkarens/leverantörens produktkontroll.

1. Denna författning träder i kraft den 28 december 1992.

2. Föreskrifterna kommer att kungöras i engelsk översättning. Innan sådant kungörande har skett kan en preliminär översättning erhållas från Riksarkivet.

ERIK NORBERG

Britt-Marie Östholm